

СЕКЦІЯ 17. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ГУМАНІТАРНИХ НАУК

РОЛЬ САМООСВІТИ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Агаларова К.А.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків*

Перехід до інформаційного суспільства пов'язаний з різким зростанням ролі і значення самоосвіти та розповсюдження різних форм освіти.

Перехід до інформаційного суспільства привів до поширення так званої «екранної культури». Екран комп'ютера дозволяє здійснити текстову, графічну, аудіовізуальну, міжособистісну самоосвітню діяльність. Таким чином, комп'ютерні технології забезпечують доступність і різноманітність інформації, актуалізують самоосвітні процеси в різних сферах життєдіяльності.

Технологічні новації комп'ютеризації освіти та поширення широкополосного доступу Інтернету істотно міняють можливості розвитку людини у XXI столітті. З'являється все більше і більше корисних інформаційних ресурсів, що дозволяють цінувати Інтернет як джерело самоосвіти. У зв'язку із цим виникає необхідність звернутися до розгляду поняття «інформаційна грамотність». До загальної інформаційної грамотності відносяться знання про рух інформації і діяльність на основі цих знань, необхідних і достатніх для життя в сучасному світі.

Інформаційний світогляд, на відміну від інформаційної грамотності, обмеженою технологічною стороною пізнання, грає в житті людини істотну мотиваційну роль. Воно формується протягом життя в міру нагромадження досвіду роботи з інформацією і містить у собі: подання про інформації, освоєні знання про ролі інформації в житті людини і суспільства, освоєні знання і висновки із власного досвіду про ролі інформації в розвитку особистості, моделі циклу інформаційної діяльності (збір – обробка – представлення інформації), етику інформаційних взаємодій у різних суспільно-економічних формаціях і соціальних групах.

Інформаційна культура, виконуючи регулятивні, пізнавальні, комунікативну і виховну функції, забезпечує людині адаптацію до досить динамічних змін у сучасному інформаційному середовищі. Інформаційна культура особистості, як правило, має стихійний характер, що залежить від виникнення ситуативних завдань. Людина з розвинутою інформаційною культурою вміє грамотно формулювати свої інформаційні потреби, оперативно знаходити необхідну інформацію за допомогою як традиційних, так і нетрадиційних, у першу чергу, комп'ютерних пошукових систем, оперативно переробляти більші потоки інформації і ефективно використовувати свої комунікативні навички, дотримуючись норм і правил інформаційної етики.

Таке бачення сутності освіти відповідає напрямкам світовий інформаційної і освітньої політики, у главі кута якої ставиться не технологія, навіть не сама інформація, а людина і її вміння ефективно розпоряджатися наявною інформацією. Завдання ж освіти полягає в тім, щоб дати можливість усім без винятку виявити весь свій творчий потенціал, що має на увазі можливість реалізації кожним своїх особистих планів, у тому числі і у самоосвітній діяльності.